

4 SEM TDC SOCN (CBCS) DSC 4

2025

(May/June)

SOCIOLOGY

(Discipline Specific Course)

Paper : DSC-4

(Methods of Sociological Enquiry)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. তলত দিয়াসমূহৰ শুল্ক উত্তৰটো বাছি উলিওৱা : $1 \times 8 = 8$

Choose the correct answer of the following :

(a) “সামাজিক গবেষণা হ'ল সামাজিক সমস্যা আৰু
ঘটনাসমূহৰ বিষয়ে নতুন জ্ঞান আহৰণৰ বাবে কৰা এক
পদ্ধতিগত অনুসন্ধান।” কথাবাৰ কোনে কৈছিল?

“Social research is a systematized
investigation to gain new knowledge
about social phenomena and problems.”

Who said this?

(i) টি. এ. মচাৰ/C. A. Moser

(ii) পি. ডি. ইয়াং/P. V. Young

(iii) বেইলী/Bailey

(2)

(b) 'Positivism (প্রত্যক্ষবাদ)' শব্দটো আহিছে
The word 'positivism' is derived from

- (i) ফরাছী শব্দৰ পৰা/French word
- (ii) লেটিন শব্দৰ পৰা/Latin word
- (iii) গ্ৰীক শব্দৰ পৰা/Greek word

(c) *The Coming Crisis of Western Sociology*
নামৰ গ্রন্থনৰ লেখক হ'ল

The author of the book, *The Coming Crisis of Western Sociology* is

- (i) এলভিন গল্ডনাৰ/Alvin Gouldner
- (ii) ছলমন রুছদি/Salman Rushdie
- (iii) অমিতাব ঘোষ/Amitav Ghosh

(d) জনবিধি তত্ত্বক সমাজবিজ্ঞানত প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল
Ethnomethodology was established in
social science by

- (i) গাৰ্ফিন্কেল/Garfinkel
- (ii) এন্থনি গিডেন্স/Anthony Giddens
- (iii) দুৰখেইম/Durkheim

(3)

(e) "তত্ত্ব হ'ল এটা বিবৃতি বা উক্তি, য'ত প্ৰকল্পৰোৰ এটা
আন্তঃসংযোগৰ সংজ্ঞাৰে ভিতৰত সোমাই থাকে।"
কথাষাৰ কোনে কৈছিল?

"Theory is a statement that contains a
set of interrelated hypotheses." Who
said this?

- (i) এন. জে. স্মেলছাৰ
N. J. Smelser
- (ii) টাৰনাৰ
Turner
- (iii) আৰ. কে. মাৰ্টেন
R. K. Merton

(f) *Social Theory and Social Structure* নামৰ
গ্রন্থনৰ লেখক হ'ল
The author of the book, *Social Theory
and Social Structure* is

- (i) আৰ. কে. মাৰ্টেন
R. K. Merton
- (ii) এম. জিন্সবাৰ্গ
M. Ginsberg
- (iii) মেক্স বেবাৰ
Max Weber

(4)

(g) দুরখেইম সামাজিক তথ্যৰ মুঠ বৈশিষ্ট্য হ'ল

The total characteristics of social fact of Durkheim is

(i) দুটা

two

(ii) তিনিটা

three

(iii) পাঁচটা

five

(h) আদর্শ আর্থিক ধারণাটো কোনো আগবঢ়াইছিল?

Who developed the concept of ideal type?

(i) মেঝে রেবাৰ

Max Weber

(ii) ইমাইল দুরখেইম

Emile Durkheim

(iii) কার্ল মার্ক্স

Karl Marx

(5)

2. তলত দিয়াসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ বিষয়ে চতুৰ্কে লিখা
(প্ৰতিটো ১৫০ শব্দৰ ভিতৰত) : $4 \times 4 = 16$

Write briefly on any four of the following
(within 150 words each):

(a) সামাজিক গবেষণাৰ লক্ষ্য

Objectives of social research

(b) বিজ্ঞানৰ প্ৰত্যক্ষবাদী ব্যাখ্যা

Positivist interpretation of science

(c) সমাজতাত্ত্বিক কল্পনা

Sociological imagination

(d) সমাজতন্ত্রত নমনীয়তা

Flexibility in sociology

(e) আৰোহণ পদ্ধতি

Inductive method

(f) সামাজিক গবেষণাৰ প্ৰকাৰ

Types of social research

(6)

3. তলত দিয়া প্রশ্নসমূহ যি কোনো চার্টাৰ উত্তৰ লিখা
(প্রতিটো ৫০০ শব্দৰ ভিতৰত) : $14 \times 4 = 56$

Answer any four of the following questions
(within 500 words each):

(a) সামাজিক গবেষণা বুলিলে কি বুজা? সামাজিক গবেষণাৰ
উপযোগিতাসমূহ আলোচনা কৰা। $4+10=14$

What do you mean by social research?
Discuss the utility of social research.

(b) বৈজ্ঞানিক পদ্ধতি বুলিলে কি বুজা? বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰ
বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা। $4+10=14$

What do you mean by scientific
method? Discuss the characteristics of
scientific method.

(c) বস্তুনিষ্ঠতা বুলিলে কি বুজা? বস্তুনিষ্ঠতাৰ ওপৰত ইমাইল
দুরখেইমে কৰা আলোচনা ব্যাখ্যা কৰা। $4+10=14$

What do you mean by objectivity?
Discuss objectivity as explained by
Emile Durkheim.

(d) তুলনামূলক পদ্ধতি বুলিলে কি বুজা? তুলনামূলক পদ্ধতি
সম্পর্কে ইমাইল দুরখেইমে কৰা আলোচনা ব্যাখ্যা কৰা।
 $4+10=14$

What do you mean by comparative
method? Discuss the comparative
method as explained by Emile
Durkheim.

(7)

(e) তত্ত্ব বুলিলে কি বুজা? তত্ত্বৰ উপাদানসমূহ আলোচনা
কৰা। $4+10=14$

What do you mean by theory? Discuss
the elements of theory.

(f) পরিমাণগত গবেষণা বুলিলে কি বুজা? পরিমাণগত
গবেষণাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা। $4+10=14$

What do you mean by quantitative
research? Discuss the characteristics of
quantitative research.

★ ★ ★